

[Forsvarsministeren]

som en kritik af de gennemførte øvelser, men alene som en advarsel mod muligheder for et eventuelt misbrug. Forsvarskommandoen er opmærksom på dette og vil fortsat bestræbe sig for, at øvelserne tilrettelægges på en sådan måde, at mulighederne for et eventuelt misbrug udelukkes.

Jeg kan i øvrigt tilslutte mig forsvarskommandoens opfattelse, og jeg finder ikke anledning til at foretage mig noget på baggrund af brevet til generallægen.

Albrechtsen (VS):

Når forsvarsministeren påberåber sig, at vi skal holde os til kendsgerningerne, vil jeg også gøre det, og kendsgerningerne er netop, at disse afhøringsøvelser har det formål at give soldaten et billede af, som man siger, hvad han kan blive udsat for, hvis han bliver taget til fange. Jeg må afgjort fastholde den opfattelse, at der, således som disse øvelser foreligger beskrevet, indgår det, man må betegne som forsættelig, systematisk og fysisk lidelse, og dette er i strid med lægeløftet, således som det er udtrykt af Lægeforeningens etiske råd ifølge oplysningerne i Aktuelt.

Det kan være, at forsvarsministeren er uenig i det – det vil jeg gerne spørge forsvarsministeren om – men jeg vil også spørge forsvarsministeren, om han overhovedet ikke er bekymret for den sammenblanding af tingene, som der peges på fra Lægeforeningens side, nemlig at det er de samme personer, der uddannes i at afhøre krigsfanger, som også udsætter øvelsesdeltagerne for denne nedværdigende behandling. Mener forsvarsministeren, at denne sammenblanding, som Lægeforeningen peger på, og som Lægeforeningen efter min opfattelse med rette er meget bekymret over, er uden risiko?

Helge Adam Møller (KF):

Når jeg tager ordet for at stille et supplerende spørgsmål til forsvarsministeren, er det netop på baggrund af det, hr. Albrechtsen siger om at holde sig til kendsgerningerne. Jeg har selv adskillige gange deltaget i disse øvelser, ligesom jeg selv adskillige gange har tilrettelagt dem, og det vil jeg nok også gøre i årene fremover. Jeg mener at kunne huske, at et stort antal officersorganisationer, forsvarets pilotforening og nogle af de forskellige specielle korps, som er nævnt i begrundel-

sen, for et par år siden gav udtryk for, at de går ind for øvelserne, og de siger også klart – og det kan jeg bekræfte – at der ikke er nogen former for tortur i disse krigsfangeøvelser.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om han kan bekræfte, at de forskellige organisationer, hvis medlemmer deltager, lægger stor vægt på at deltage i disse øvelser og mener, at de giver et stort uddannelsesmæssigt udbytte, og samstemmende bekræfter, at der ikke foregår nogen former for tortur under disse øvelser.

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg synes, at vi for det første skal gøre os ganske klart, at det, vi taler om, er frivillig deltagelse i disse øvelser, at det er øvelser, der foregår under kontrol, og at det er øvelser, hvor de pågældende på ethvert tidspunkt under øvelsen har mulighed for at træde ud. Lægeforeningen har henstillet, at forsvaret tilrettelægger de omhandlede øvelser på en sådan måde, at det udelukker enhver mistanke om, at læger medvirker ved uddannelse i afhøringsmetoder, som er i strid med den såkaldte Tokyodeklaration og øvrige gældende konventioner om krigsførelse.

Jeg gør mig ikke nogen forestillinger om, at forsvaret er i stand til at tilrettelægge disse øvelser på en sådan måde, at jeg kan fjerne enhver form for mistanke hos hr. Albrechtsen – en sådan forestilling ville være alt for ambitiøs – men jeg kan sige, at jeg selv er ganske tryk ved de bestemmelser, der gælder for øvelserne og for den måde, hvorpå de afvikles.

I øvrigt hæftede jeg mig ved, at hr. Albrechtsen gentog sit spørgsmål, som han stiller mig stort set hver onsdag, næsten ligegyldigt hvilken sag der stilles spørgsmål om, nemlig om jeg ikke var bekymret. Nej, hr. Albrechtsen, jeg er ikke bekymret, heller ikke i denne sag.

Til hr. Helge Adam Møller skal jeg blot sige, at det er korrekt, at jeg har modtaget forskellige former for henvendelser både fra enkeltpersoner og fra organisationer, der har understreget betydningen af disse øvelser.

Det, vi skal huske på, er, at vi også har en forpligtelse til at sikre, at der er uddannelses- og øvelses tilbud til dem af forsvarets folk, som i givet fald kan komme til at stå i en